

Ահա այս յօդաւանձին տրումասդար
բաթեամբը յայսնի կը տեսնուի որ
Օքնողերը շփոխեր է Հայաստանեացց
եկեղեցոյ ընդհանուր եկեղեցյուկան
Ահանապահն ու Հայրուպետամեոցի կա-
թողիկոսական խորհուրդին իրաւա-
սութեան սահմանները եւ պաշտօնը
Առաջնին վերապահեալ « Յայ պատի-
ճանական վճիռ տնինոց գործոց վե-
պարտերերոց առ վարդապետութիւնս
Հաւատոց (Հայոցոց բանի Ս). Կրոջ ե-
ս ու Եւաստանութիւնը պէտքը ունեց-
աւութիւն Եւելլուսոյ պէտքը էր առել-
ցունել), առ եկեղեցական պաշտօ-
նանա ձեսս եւ այնո երկրորդին
յառկացցցեք է, եւ օր ու ելի զար-
մանալին է, այս վերջինն այսպիսի
բարձր պաշտօնութիւնացներին ենու,
քիրիք ենթարկեր է Առ սիս տէրու-
թեան կառավորութէ Աննդիտասին և
ներքին գործոց նախարարութեան-
եւ, իրը թէ արդարացներու համար որո-
ւարարինակ կրաքաջրաթիւնը յա-
ւելլուցք է առ միթիժարիչ ու Ֆրա-
գանացն շացութիչ պարզերու թիւնը .
« Հաւատոր ալլոց ծայրագոյն Հագեւոր
առանելից առարտողդի դաւանութեանց
որոց կարգն են նուե. Հքեացք Արքե-
մին նուսիոյ նկատմանք մեջ Հայաս-
տանի այլք օտարազգի դաւանութեան
ուեր են. իւ մեր դաւանութեան հա-
զեւոր ծայրագոյն առեանը (որ ըստ
միկ չէ և չկրնար ըլլոտ այն որ նու-
կը կարգադրէ), կայ ընդ վերատես-
չութեամբ Աննաննեւ. Մինչ-Եւշը այլա-
զաւան տէրութեան . . . գործեալ
կըսմաք Չարմանութի դրութիւն եւ
առօրդնեակ կարգոգրաւթիւն :

ՏԵՇԱՅՐԸ 40.

Հուստորքական Հոյոց Աթենագառն
էջմանք էի վարի բառ իրաւանց պառլէ զի-
այցց. բայց յամենացի պարզ հոգիւորա-
կան զարծ Պատրիարքը ունի զգացն զըն-
ուզական. իսկ յայլ գործո՞ւ իթէ ճառու-
ար Են հայնք Աղդամցն՝ ձայն նորա-
իրք. ասխատակի, է հակամէտ:

ՏԵՇԱՐՄԱՆ

Ի պնդութիւն իրոց՝ լրս Պատրիարք
ըն Եղմիածնի ունի զայտ զնուղական,
զգունի անձակի ՚ի Արևնուզսի այլ հա-
սու եղեաց եղբակացութեանց Արևնուզս-
ին յարակութիւն մատուցեալս Նմո-
տաց ուս ան ուն մեռա.

201601113v 49

Յորժամ Պատրիարքն Աջմինծի ոչ
զատիչ անձամբ՝ 'Եւսուսուշական Հա-
յոց Ավանդութեան շահելի նորս ունի և ըս-
տագոյն Ամրք Եսթակոպոսաց կոմ յե-
պիսկոպոսաց Անշատրոց այս Աթեննաղ ասի
'Կա վարի ունենայն իրաւամբ նսխաց ա-
ճի յոյնարի գեղոս միան, յօրդամ Պատ-
րիարքն ինքնին շնչարէ Ներկոյ գտանիր ի
պատճառա հրատեղ աթեան կամ բացա-
կաց թեուն յէջմունքի. իսկ պարզ հո-
գեւորական գործք՝ յօրս Պատրիարքն
ունի զայն վճռուական յաջին շեպա կա-
րեն վեճի տոանց Պատրիարքին 'Ի առա-
պարագութեան Պատրիարքական ամո-
ւոյն Աթոնուսութիւն այսիստեամի գոր-
ծոց յետաձիք ցընութեան նորոց Պատ-
րիարքին:

GOVT. OF INDIA 43.

Կարդ գործառնութեան լուսութքը չակուն Հայոց Արևնօղութիւն է Յօմիւնքի, իւրա ունիք և պարագաւորութիւնք Անշահուց աւ Աստվածաշաւորուց պիտի անտառն ուրիշ սահմանողին ընդհանուր կարագութեաւը՝ որու աշխան կաւելուն մա-

Այս հոգու ամենալավագրքը
որ Ամենայն Հայոց կոմիտեիկուսաթեան
առարադ տուեալ աղդամին հոգեւ որ
տահանքը յամենայնի պարագաւոր է
վարիլ համաձայն կարդոց եւ կանոնաց ինուսիոյ տէրութեան կովեգիային
(տաենին) եւ Ամենայն Հայուապեան
ու հոգեւոր Տէրն Հայուանանաւոց էշ-
կիզեցւոց նոյն տահանքին մէջ իրրեւ
Ամենապետ (միջադէն նուեւ կատարու-
րէ այն բառով) երկու ձայն ունի
երբ խնդրոց մը վրայ անդամոց կէսր

մէկ կերպ եւ միւս կէսը մէկ կերպ
վճռու առաջարկենք խակ երբ խնդրու-
մի դիաց անդամոց մեծապոյն մասը
միեւնոյն հարժիքը յայտնէ, կամ ո-
ղիկողը պարաւոր է զոյն ընդունիլ-
իւ տարադրել՝ թէեւ հակառակ ըր-
բաց իր հարժեաց եւ թիգրես Հայու-
հար Աղջին եւ Եկեղեցւոր

Այս յոդուածոյ մէջ Պալստինեան
Ֆիայն մէկ շնորհ մը բրած է ընդհա-
նու ը Ազգին Հայրապետին, այն է
այս անունոյն ուղարձ հայուսուհին պորդ
զնուն վճռութական անոր յատկացն.
Եթե է 40 յօդուածով, Բայց Հայրա-
պետն այս հնարհը վայելերու համար
կը պարտաւորի այնպիսի պարզ Հոգ է,
որուին խնդրոց պաշտօն ժամանակ
ժայռին մէջ մշակ ներկայ գանտելի
ապա թէ ոչ 41 յօդուածը կը արքու-
մադրէ որ այն պարզ Հոգ եւ օրսական
պարծոց վճռութական ձայնը՝ որ կամքու-
թիկունի է, և որ բայտ 42 յօդուա-
ծոյ կամքովիկուն աֆուայ պարու-
սութեան ժամանակ՝ ոչ ոք իրաւունք
ունի զարծ ած ել, առաջին կ սկսցին երր
կամքովիկուր կենցանի է, բայց յուր
մինչեւրկայ չդառնափր. այս պարտաւո-
րին մէջ կամքովիկուն «Համա եղեռու-
ա եզրակացութեանց Ամանուգունի յօ-
բագրաթիւնու մասուցեալս նման,
և առաջ ԸՄՏ ԱՅՆՅ զիւը վճիռ ու Ա-
շտգրութեան և զարմացման արժ անի-
շնու արտ ԸՄՏ ԱՅՆՅ բառեցը. և ի
բառունք չունի՞նք կասկածելու որ Պա-
րաթէնեան առն տրամադրութիւննե-
րով կամք ըցել է ընդհանուր Հայոց
Հայրապետին Հայեւորսական իշխանու-
թիւնը կոպեր եւ դայն ենթարկերու

Digitized by srujanika@gmail.com

Յոյ Հուստուորչունիս եկեղեցից Հայոց
կայ ընդ պերատեռաչու թեամք Արևորոց
Ունաբին. և Մինչեւ Դրօյն, Հայոցստանեաց
եկեղեցից անկոստութիւնը ջնջել.

ՅՈՒԹՈՒԱԾ 45.

Ի Սիւնհոգասն էջմիածնի լինի տուան-
ձին Պրօկոպու Կարպեալ ՚ի Կոստավա-
րէ Անկողիատուն (ուշամթէն) յԱստիճա-
նաւորաց որբ դիտեն զեկուու Բուաց-
եւ Հայոց անու նշանակի ունի յԱրքու-
նի գոնձարանն համեմատ իւրաքանչ պոշ-
տաման.

ՅՈՒԹՈՒԱԾ 46.

Montgomery, 1970, 1971, 1972

Ահա կարգողը թիւն մ' ալ՝ որ իր
քայլութեաց խոտկոն տրամադրութեամբ
ըստ Պարսէ Ենեայի ողին կը պահուարա-
կէ, եւ անոր՝ մեր եկեղեցոյ օրինաց
ու կոնսնաց վրայ ճիմեալ շրջալը
յոյտնասիր կը քարոզէ։ Ա՞վ է ոյս
Պրօկուրօրը եւ ի՞նչ կարծ ունի Հա-
յոստոնեաց Խուստարչական եկեղեց-
ւոյ հոգեւոր մերին իշխանութեան
բավ։—Պրօկուրօրը նուսիր աէրու-
թեան աստիճանաւորներէն աշխարհա-
կան անձ մըն է՝ որ Հայոց ու Առասպ
լեղուները պէտք է դիմաց. ուրեմն
կիմայ աստրադդի այ ըլլալ նու կը կար-
գի նուսիր աէրութեան Աէնութէն եւ
արքանի գանձտրանէն ունիկ կ'առ-
նու. առ ի՞նչ վան զի նու պատի
գանուի Խուստարչական Հայոց Այսէն.

Հոգածին մէջ՝ «Առ ՚ի հաւատաբապի
և հույս ՚ի մերոց դատաստանուկն է
և հորդաց բախօն դ ործ այ յառաջ վոց
և լոց ՚ի վիւնհոգոփ անդ . եւ տու-
ժի տունել զայնուիկ ըստ զործ
և նախարարութեանց իրաւունց կա-
և ներքին կործոց հւ կամ զ յեւս
և կառավարչի վրաստանի կողմէառան

և եւ յանկոյս հովիկասու, եղեալ նա
և հանգացր ։ Կա իրաւունք ունենելը
կոյ գանուիլ Մայրադոյն Պատրիարք
ընտրաւթեան ։ Եւ իր սարագրու
թեամբ կը վուերացնէ ուրիշներու
հետ կուսաւորչական Հոգոց Ամենազ-
մի պատկանիալ գրամոց հաշիվները

Բացաւորաւթեան կարօտ է այ
տրամադրութեանց բարպատին, հակա-
ռակ բըլլալը մեր Սուրբ Եկեղեցւոյ կր-
նանց եւ կարդաց, եւ միմէ աշքի շ-
պարնէր այսպիսի աստիճաննաւորի մ-
որուն մէկ ձեռքը լուսուորչական և
կեղեցւոյ գերադոյն անօչութեան հ-
ղեւոր ժողովոյ զործոց մէջ է, և
միւս ձեռքը իւսուսիոյ տէրութեան ն-
խարարութեանց կարիւաւեալ, թ-
պաշտօնին եւ թէ քաղաքային պիտօ-
կին նուառակը, Անցնինք ուընթե միր-
յօդուածոյ քննութեան ։

Պալում էնիտի 4 գրութը 17 յօդ
շաճներով կը կարդ ադրբէ թուռանառ
նի մէջ Հայոց էկեղեցւոյ առաջնորդ
է Տէ՛ղ- է Առնել է

կուն թէ հոգրք, և յժեմահալ առաջնորդ
դաց ընտրան թե ան հզանակը, պարտու-
որութիւններն ու Ա. ի ֆիւածնի հե-
տհենալու յարադերս վի նները

Conclusions

ՅՈՒՐԱԲԵՐ 37.

որսվ ամենոցն Հայոց կաթողիկոս
զրկուած է Բառատառամանի Հայոց պա-
ճակներուն առաջնարգնելը կարգե-
լու եւ արձակելու իշխանութենէն ո-
ւ ոզակի իրեն կը պատկուի . վա-
զի ամենոցն Հայոց ընդհանրական կա-
թողիկոչ միանդասիոյն եւ Եղիպա-
գոյն Պատրիարք է , եւ զո՞նէ իրեն
Պատրիարք Ռուսիաբնուկ Հայկացուն
իրաւունք ունի Բառախոյ Հայոց թէ
մակալ տառաջնորդնելը կարգ երև և
արձակելու . ինչպէս կառանձնու-
պօլոյ Կաարքիորքը կը կարգէ ե-
կարձակէ Տաճկառամի Հայոց թէ
մակալ տառաջնորդները Այս իրաւուն-
քը Կուրք Եկեղեցոյ օրէնքը միայ-
նէկ շափառսից պարագայ մը Կը

դունի այն է ժաղավրկեան ընտրութիւնն ու առաջարկութիւնը, որու Առաջնապետը կը լնա այս Պատվիրաքահանակութեան առաջ անձն կամ իշխանութիւն ընտանիքուն ընտանիքուն միջամտութիւն ընտելու եւ եկեղեցին և միանդանուն անոր կը բազգուն Հայութը իսկնոց նուիրակուն իրաւունքն կոպածելու : Առաջոր առ ըումիւնը՝ Առաւտաստանի Հայութը ու առջնորդութեանց նկատմանը՝ այն չափ միայն իրաւունք անը՝ որպար Սամանեան աէլութիւնը իր երերի մէջ այսինքն ճանաշել ընտրուած ու առջնորդը և անոր քաջութակուն մասին պակութեան մէջ զսնուած ժամանակուն այս Պատվիրաքահանակութիւնը առաջարկութիւն :

Ա Ն Ե Ր Ե Ր Ո Ր Յ ։ Պ Լ Ա Խ Ր ։ Խ Ա Գ Վ Ա Խ Ե Խ Ե Ւ ։
Խ Ա Գ Վ Ա Խ Ե Խ Ե Ա Խ ։ Հ Ա Մ Ա Կ Ա Վ Ա Խ Ե Խ Ե Ա Խ ։ Խ Ե

Նաստանները նորունոր կարդ աց է. կու-
նոնաց կ'ենթարկէ : որոնց մէջ նշտառ-
ւոր է աղբալին Եկեղեցական կանո-
նուց դէմ հակառակութեամք 91 յուղ-
ամծը որ է :

ՅԵՐԱՌՈՒՄ 91.

Մեր էկեղեցին միայնացերոց զա-
ժից եւ ընչից ուրիշ Խռամնոց չը ճանչ-
նար՝ այլ միայն անոր միայնացած Մե-
նաստանը (աես Միհիթար Գօշ՝ ի զար-
աւաստանակիրա), Աշխորհի տօնն գո-
յերթանց Հրուտարական տօւող եւ աղ-
պային յարկի մը տոկ ապդին հացալը
ուզրող ու մեւնոց վանականի մը ա-
տար ժառանգ բնուոնելու արտօնու-
թիւնի ուրիշ հետեւանք չունե-
նար, այլ միայնացելոց որսին մէջ բա-
շտականթեան եւ հոգուութեան ուր-
արձարձել, եւ ապդոյին հաստատու-
թիւնները պրկել ապդ ունաց Նուերութը
դոյցած հօգուութեանը. մերժապէն
աղդոյին Մենաստանակոն հաստա-
տութիւնները տիկրացնել ու կործ տ-

Ներ, սրբէս պէ Աղջւ ահօնցիք ուկըն...
կտղած բարպարական և ուսումնական
շառաւարութենէն զրկուի :

յօդուածներ կը տեսնամին, որոնցը մասնաւոր լիշտավական թեսն արժոնի կը ճանչենք 118 յօդուածը, որուն զբանթեսնի աղդային հաստատութեան մը ՚ի նպաստ նայի իսկ աղդայիններին նուեր հաւաքերու համեր, աղդային առաջնորդութիւն իշխանութենէն եւ երբեմն նուե ծայրագոյն հոգեւոր իշխանութենէն հրաման տանիշն զառ՝ ուղարկն առնենուու կառավարութեան աջ թույլառութիւն ըստանու հարկ է, և նուե 129 և 130 յօդուածները՝ սրբ ժապավագեան վրայ

ուռք կը սահմանեն առ քաղաքայց
վճարելի վասն կատարելոյ զնոց եւոր
պէտ նոցին . եւ այս սուբքերուն
կարգն է օգատն մըսուո թեան Երա-
խայի սահմանեալ քատն կօդէկ ար-
ծաթի սուբքը . զը թէպէս չը վր-
անուաներուն քահանայն իրաւոնք
չունի Մկրտութեանը զլանար ուսկուն
Հոդեւ որ տաննին զիմելով մարմնա-
ւոր իշխանութեան մքջոցու կարող
է պահանջել դացովէն . Մկր Եկեղեց-
ոյ կարդաց եւ օրբինաց հմաս բա-
րեպաշտոն աղջ այնց կը չկենք զառ
ան թէ Յ. Մկրտութեան խորհուրդը ը-
մատակարարելոյ համար ուռք սահ-
մանով Պարտէնեան ի՞նչ տասինուն ի-
րաւոնք կունենաց մեջցինը Հօգա-
տնեաց հկեց զեցու ու բնիկ օրինաց և
կանոնաց վրայ հիմնեալ Հրատարակե-
լու

Ահա ասանք են զինուոր սրբաւ-
մադրութիւններն այս օրինաց՝ որով
Հայաստաննեաց Եկեղեցւոյ Հայու-
պետական գերագույն իշխանութիւնը
պարտաւորեալ է վարիչ եւ աջ ա 1836
ին Թումոյ կայսեր հրավարակաւ
հուաստուած օրեն Առևաստանի ո-
րինաց մասնինին մէջ զետեղուած է,
եւ ամեն մէկ յօդուածը նոյն զօտու-
թիւնն ունի ինչ օր Սրբնադրոց միւս
յօդուածներու բիրնեւ ույն կոր-
դադրութիւնն է Հայուս պատկեր
ամենայն Հոգոց կովուզիկուսութեան
արդի միջակեն զօր սառուելու հը-
րաւիրեց մեջ պատկանելի ժողովոց-
վասահութիւնը եւ զօր թափա-
թեանք սրբի Զեղ ներկրոյացնելով
կանցնիք մեր պաշտոնին միւս կէ-
տերուն.

